Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Sîrbu Victor
Dosarul nr. 3a-1551/25
2-21064205-02-3a-05052025

D E C I Z I E
dispozitiv

24 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina
Interpret Guțu Ana

a examinat în ședință închisă, apelul declarat de avocatul Procopovici Augustin în numele lui ***** *****împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** *****împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de avocatul Procopovici Augustin în numele lui ***** *****.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025 și se emite o nouă decizie, prin care:

Se admite parțial acțiunea înaintată de ***** *****împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia Inspectoratului General pentru Migrație nr. 23/21/DAI din 09 aprilie 2021 și se obligă Inspectoratul General pentru Migrație să reexamineze cererea de azil depusă de ***** *****.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Sîrbu Victor
Dosarul nr. 3a-1551/25
2-21064205-02-3a-05052025

D E C I Z I E

24 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina
Interpret Guțu Ana

examinând în ședință închisă, apelul declarat de avocatul Procopovici Augustin în numele lui ***** *****împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** *****împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei

La 29 aprilie 2021, ***** *****, prin intermediul avocatului Adam Alexandru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, solicitând anularea deciziei Direcției azil și integrare a Biroului migrație și azil al MAI 23/21/DAI din 09 aprilie 2021 și obligarea Direcția azil și integrare, să-i acorde azil pe teritoriul Republicii Moldova, cu statut de refugiat.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că prin decizia contestată, a fost respinsă cererea de azil, or, nu este de acord cu aceasta și o consideră ilegală și pasibilă anulării.

În esență, din cererea de chemare în judecată rezultă că ***** *****s-a născut la *****, în or. *****, *****, de naționalitate angoleză, de religie creștină. La vârsta de 10 ani, mama reclamantei a dus-o pe ea şi pe sora mai mare, în vârstă de 13 ani în *****. Odată ajunsă în *****, mama ei a întâlnit un bărbat cu care a trăit viață de căsătorie. Ulterior, când reclamanta a împlinit 13 ani, iar sora sa 16 ani, bărbatul în cauză le-ar fi luat cu forța pentru a le face soțiile lui, persistând elemente de violență, în ciuda faptului că mama lor intervenea pentru a le apăra.

Mai mult decât atât, în acțiune a fost susținut că la perfectarea documentelor angoleze, persoana respectivă a schimbat anii de naștere a reclamantei și a surorii sale, pentru a acoperi situația creată.

După mai multe încercări, mama reclamantei a improvizat o călătorie în *****pentru a o scăpa de tratamentul la care era supusă, însă concubinul le-a adus înapoi în țară.

Ulterior, reclamanta s-a amplasat în *****, *****, unde s-a căsătorit având 2 copii, dar continua să fie urmărită de așa numitul tată vitreg.

În urma presiunilor și a situației create mama reclamantei s-a sinucis, iar după un timp, un cetățean *****n i-a oferit sprijinul și a ajutat-o ca să plece din *****, sugerându-i de a veni în Republica Moldova.

Astfel, în Republica Moldova a venit cu scopul de a solicita azil, deoarece există riscul de a fi persecutată de către autoritățile țării de origine.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025, acțiunea înaintată de ***** *****împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea acordării unei forme de protecție, a fost respinsă ca nefondată.

Solicitarea apelantului

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 31 ianuarie 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ*) avocatul Popovici Augustin, în interesele lui ***** *****, a declarat apel nemotivat împotriva

hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025, iar la 08 mai 2025 (*în interiorul termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ*) a fost înregistrat apelul motivat prin care s-a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea lui ***** *****să fie admisă integral.

În motivarea apelului autorul a relatat că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate, apreciate corespunzător normelor procedurale și nici elucidate, fapt ce servește drept temei pentru casarea hotărârii instanței de fond.

Astfel, avocatul Popovici Augustin a remarcat că, în fapt, apelanta s-a născut la data de *****, în orașul *****, situat în estul Republicii Democrate *****, din părinți cetățeni *****lezi: tatăl - ***** și mama *****, iar numele său *****lez este *****. Prin urmare, de la naștere, apelanta are cetățenie *****leză.

Ulterior, în contextul izbucnirii războiului de rebeliune din RDC, în anul 1997 apelanta împreună cu mama și sora sa, a fost nevoită să părăsească țara de origine, tatăl ei fiind ucis în acel conflict.

În urma acestor evenimente, cele trei s-au refugiat în *****, unde mama reclamantei a intrat într-o relație cu un ofițer influent al armatei angoleze - *****, care i-a devenit tată vitreg. Profitând de poziția sa, acesta a întreprins acțiuni pentru ca reclamantei și surorii sale să li se elibereze pașapoarte angoleze și le-a atribuit unilateral nume angoleze.

Prin urmare, apelanta *****, a devenit ***** *****.

Totodată, reprezentantul a reiterat că tatăl vitreg a comis acte grave de abuz asupra apelantei și a surorii, amenințând în repetate rânduri că o va ucide pe mama acestora dacă vor încerca să fugă.

În contextul circumstanțelor elucidate, reprezentantul apelantei a susținut că prima instanță a ignorat pericolul real pe care îl presupune întoarcerea reclamantei în *****, or, sora sa, care reușise să fugă temporar în RDC, revenind în ***** pentru a revendica bunurile succesorale ale mamei lor decedate, a fost bătută până la moarte la ***** de către militarii conduși de *****.

Respectiv, în mod evident rezultă că temerea reclamantei referitor la riscul unui atentat la viața sa în cazul întoarcerii în ***** este una întemeiată și actuală.

Cu referire la concluziile primei instanțe că reclamanta a călătorit în mai multe state folosind același pașaport angolez și că ar fi revenit „voluntar” în *****, reprezentantul apelantei a menționat că acestea nu reflectă realitatea, or, întoarcerile anterioare în *****, nu au fost niciodată efectuate de bunăvoie, ci au fost determinate de amenințările repetate ale tatălui vitreg, care ținea ostatică pe mama sa și amenința că o va ucide dacă nu se vor întoarce.

Mai mult, după plecarea definitivă a reclamantei din *****, mama acesteia a decedat.

Totodată, susține că pericolul asupra vieții apelantei este demonstrat prin documente medicale și rapoarte clinice, care atestă în mod obiectiv că aceasta a fost victima unor abuzuri sexuale repetate din partea unei persoane aflate într-o poziție de putere.

În altă ordine de idei, reprezentantul apelantei a punctat că, pretinsa protecție din partea autorităților angoleze, invocată de instanța de fond, este iluzorie, or, apelanta nu este cetățeană angoleză, ci cetățeană *****leză.

De altfel, instanța de fond a omis aceste elemente obiective prezentate de reclamantă or, prin soluția adoptată și returnarea într-un stat în care aceasta nu are rădăcini și unde este amenințată cu moartea, în flagrantă contradicție cu prevederile Convenției de la Geneva din 1951, viața acesteia dar și a copilului său, este pusă în pericol.

Argumentele participanților la proces

La examinarea în fond a cererii de apel, ***** *****și reprezentantul acestea, avocatul Popovici Augustin, au solicitat admiterea apelului declarat precum a fost formulat.

Reprezentantul intimatului Inspectoratul General pentru Migrațiune – Grossu Iulia, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel

- *Cu referire la admisibilitatea acțiunii în contenciosul administrativ:*

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În temeiul art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act

administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ). Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Dispoziția art. 207 alin. (2) Cod administrativ prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

La caz, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, instanța de apel atestă că nu s-a constatat că: ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; - între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau; la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 Cod administrativ; acțiunea nu a fost semnată și depusă de ***** *****, iar reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ.

Având în vedere că în procesul examinării cererii de apel, nu au fost constatate circumstanțe care să determine inadmisibilitatea acțiunii, etapa verificării admisibilității fiind depășită, Completul consideră că litigiul urmează a fi examinat în fond, prin aprecierea argumentelor invocate și a probatoriului administrat.

- *Cu referire la fondul cauzei de contencios administrativ:*

Audiind participanții prezenți în cadrul ședinței de judecată, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar, Completul judiciar statuează că apelul declarat este întemeiat și în raport cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, urmează a fi admis, iar hotărârea instanței de fond, casată integral, cu emiterea unei noi hotărâri din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, Conform art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, Completul subliniază că în limitele apelului, instanța verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În esență, din lucrările cauzei, în raport cu explicațiile din nota de interviu și cererea de apel se atestă că reclamanta s-a născut la ***** în *****, estul Republicii Democrate *****, din părinți cetățeni *****lezi, având cetățenie *****leză și numele *****.

În 1997, în contextul războiului de rebeliune, ea împreună cu mama și sora sa, a fost nevoită să părăsească țara, tatăl fiind ucis.

Refugiată în *****, mama sa a intrat într-o relație cu o persoană influentă cu legături în armata angoleză, care i-a perfectat pașaport angolez și i-a atribuit numele de ***** ***** și data nașterii *****.

Totodată, urmare a abuzurilor permanente din partea tatălui vitreg, reclamanta a plecat în ***** însă ulterior, la 05 ianuarie 2020, datorita conflictului din țară, reclamanta a ajuns în *****, iar din motivul intoleranței rasiale care persista în acea țară, a hotărât să vină în Republica Moldova, inclusiv cu scopul de a obține statut de refugiat.

În contextul celor invocate supra, solicitantul de azil a remarcat și faptul că un motiv esențial pentru care nu poate reveni în *****, este că nu are pe nimeni și nimic acolo, iar în ***** nu poate reveni din cauza influenței și tratamentului din partea tatălui vitreg.

În urma examinării cererii înaintată de ***** *****, prin decizia nr. 23/21/DAI din 09 aprilie 2021, Direcția azil și apatridie al IGM a respins cererea de azil.

Nefiind de acord cu decizia autorității, ***** *****s-a adresat instanței de judecată, prin prezenta cerere.

Fiind învestită cu examinarea cauzei în fond, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025, acțiunea înaintată de ***** *****, a fost respinsă ca nefondată.

Cu referire la normele legale aplicabile la caz, este de menționat că, potrivit art. 17 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea

unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări; sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

În temeiul art. 19 din Lege, protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

Potrivit art. 42 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei, chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere, iar conform alin. (2) din același articol, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

Conform art. 43 alin. (1)-(4) din Lege, cererile de azil sunt examinate în mod individual, obiectiv și imparțial de către un personal calificat, care cunoaște standardele relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul. La examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale. Motivele de acordare a unei forme de protecție, în condițiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din perspectiva corespunderii definiției de refugiat și aflării în una din situațiile pentru care se acordă protecție umanitară. Cererile de acordare a protecției temporare se examinează în conformitate cu art. 22-27.

Corespunzător art. 44 din Legea citată, atunci când o parte din motive sau când toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecție, nu sunt probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-și susține cererea de azil; b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil; c) declarațiile solicitantului sunt considerate coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia; d) solicitantul a depus cererea de azil cât

mai curând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate; e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Potrivit art. 45 alin. (1)-(3) al aceleiași Legi:

- Actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art. 17, trebuie: a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art. 15 alin. (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997; b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit. a);
- Actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin. (1) pot să ia forma: a) actelor de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; b) măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; d) imposibilității rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporționate; e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17; f) abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor;
- Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații: a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern.

Prevederile art. 48 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, stipulează că la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine. O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special, în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

Conform art. 56 din Legea citată supra, la analizarea cererii de azil, se va ține cont: a) de vârsta, de trecutul, inclusiv cel al rudelor apropiate, de identitatea, naționalitatea, țările și locurile de reședință anterioare, de cererile anterioare de azil, de rutele de tranzit, documentele de identitate și de călătorie, de motivele pentru care se solicită acordarea unei forme de protecție; b) de faptele relevante referitoare la țara de origine, la momentul luării deciziei, inclusiv de legile și regulamentele din țara de origine și de modalitatea în care sunt aplicate; c) de declarațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv de informațiile cu privire la faptul dacă a fost supus persecuției sau la posibilitatea de a fi persecutat sau expus unor vătămări grave la întoarcere în țara de origine; d) de situația individuală sau de circumstanțele personale ale solicitantului: reprezintă ele persecuție sau vătămări grave; e) de acțiunile solicitantului, ulterioare părăsirii țării de origine: au fost ele direcționate exclusiv sau în principal spre crearea condițiilor necesare depunerii cererii de azil, evaluării posibilității ca aceste acțiuni să conducă la persecuție sau la cauzarea unor vătămări grave solicitantului în cazul reîntoarcerii în țara de origine; f) de existența posibilității ca solicitantul să beneficieze de protecția unei alte țări, a cărei cetățenie a dobândit-o.

Potrivit art. 63 alin. (2) lit. a) din Lege, cererea de azil este considerată evident nefondată dacă solicitantul a făcut declarații incoerente, contradictorii, puțin plauzibile sau insuficiente, care fac, în mod cert, neconvingătoare afirmația sa că a fost supus unor persecuții.

Cu referire la normele citate în raport cu aspectul elucidat în acțiunea înaintată și în cererea de apel, în sensul că reclamanta/apelantă a fost supusă unui tratament de natură să provoace suferințe grave, Completul menționează că acesta nu poate fi privit prin prisma condițiilor art. 45 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova și, respectiv, decizia Direcției azil și apatridie al IGM nr. 23/21/DAI din 09 aprilie 2021, se arată a fi una motivată în fapt și în drept.

Totodată, instanța de apel menționează că la soluționarea cererii de azil, statul urmează să analizeze individual și concret situația solicitantului, evaluând riscurile umanitare reale.

În aceeași ordine de idei, este de remarcat că, potrivit art. 170 alin. (1) lit. a-b) Cod administrativ, la cererea persoanei afectate, autoritatea publică trebuie să decidă în privința anulării unui act administrativ individual incontestabil dacă: situația de fapt sau de drept care stă la baza actului administrativ s-a modificat ulterior în favoarea persoanei afectate; există probe noi care ar fi dus la o decizie mai avantajoasă pentru persoana afectată, iar conform alin. (2) din norma citată, cererea se admite numai dacă persoana afectată, în afara culpei grave, nu era în stare să revendice, în special prin cale de atac, temeiul pentru reluare în procedura anterioară.

La caz, instanța de apel consideră oportun de a sublinia faptul că, atât în cadrul interviului desfășurat la 24 noiembrie 2020 la sediul Biroului Migrație și Azil (f.d. 39), cât și în chestionarul anexat cererii de azil din 09 noiembrie 2020 (f.d. 36) a fost invocat constant aspectul privind cetățenia reclamantei/apelante, conform căruia, sunt reflectate două identități: ***** *****, născută la *****, în *****, și *****, născută la *****, în Republica Democrată *****.

De altfel, prin Certificatul de naționalitate nr.0138609 din 04 iunie 2025 (**prezentat în copie/tradus și original la dosar**) administrat la materialele cauzei în cadrul instanței de apel, se susține că apelanta este *****, născută la *****, în Republica Democrată *****.

Astfel, rezultă că problema reclamantei (*solicitarea unei forme de protecție*) a fost soluționată de către Biroul Migrație și Azil prin prisma elementelor de fapt și drept legate de aspectele relevante situației din *****, organul emitent omițând să verifice concret identitatea și originea reclamantei, ceea ce a condus la o apreciere eronată a situației sale juridice și la o soluție contrară principiului evaluării complete a probelor.

De asemenea, din împrejurările cauzei instanța de apel reține că solicitanta de azil a fost din copilărie victima unor acte de violență, or, inițial ***** împreună cu mama și sora sa, a fost nevoită să părăsească țara de origine în contextul războiului de rebeliune, iar în *****, țara unde s-a refugiat, tatăl vitreg a supus-o unor tratamente abuzive inclusiv cu tentă sexuală.

Respectiv, având în vedere caracterul esențial al informațiilor furnizate de solicitantă și anume faptul că ambii părinți biologici și sora acesteia nu mai sunt în viață, precum și suferințele fizice și psihice grave provocate de tatăl vitreg, coroborat cu deținerea cetățeniei Republicii Democrate *****, completul de judecată apreciază că evaluarea riscurilor la care reclamanta/apelanta ar putea fi expusă în cazul reîntoarcerii sale, raportat la situația socială, politică și economică din *****, stat în care aceasta nu beneficiază de sprijin familial sau comunitar, ar fi contrară interesului său superior.

În context, Completul de judecată menționează că în practica sa, CEDO a stabilit că expulzarea sau returnarea unei persoane poate încălca art. 3 dacă, persoana riscă să fie marginalizată grav, exclusă social, fără sprijin familial, într-un mod care îi afectează demnitatea umană, iar în cauza (*M.S.S. vs Belgia şi Grecia – nr. 30696/09 din 21 ianuarie 2011*), Curtea a stabilit că expulzarea către țara de origine a expus reclamantul la condiții de detenție și trai inumane sau degradante, încălcând art. 3 CEDO.

De altfel, în cazul în care există o traumă psihologică profundă, statul expulzant urmează să evalueze riscurile umanitare reale, să analizeze individual și concret situația solicitantului, să nu o trateze formal sau general, or, respingerea unei forme de protecție persoanei aflate în situații psihologice traumatice,

marginalizate social sau vulnerabile din motive umanitare poate încălca art. 3 CEDO, chiar fără violență fizică.

În lumina circumstanțelor de fapt și de drept care evidențiază o situație profund excepțională, cu caracter umanitar și social sever, cererea de azil a solicitantei se impune a fi reexaminată, autoritatea națională având obligația să reevalueze cererea de azil prin prisma elementelor umanitare, și a traumei suferite, deoarece, refuzul examinării ar constitui o negare formalistă a dreptului la protecție, incompatibilă cu standardele europene și internaționale privind drepturile omului.

Suplimentar, instanța consideră că deși în prezenta speță nu este vorba despre o persecuție clasică care să întrunească condițiile legale pentru acceptarea statutului de refugiat, Completul de judecată subliniază evident existența în privința apelantei a unei traume psihologice și fizice grave, care în ansamblu cu soluția adoptată de Direcția azil, poate echivala cu un tratament degradant, în sensul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (M.S.S. c. Belgia și Grecia și F.G. c. Suedia), or, este iminentă aplicarea principiului „non-refoulement” în sensul art. 33 din Convenția de la Geneva și art. 3 CEDO.

În altă ordine de idei, Completul de judecată remarcă faptul că potrivit Confirmării nr.01/03-188 din 03 octombrie 2023 eliberată de Gimnaziul „*****”, se confirmă că ***** născută la ***** (fiica apelantei) este elevă în clasa 2-a B (f.d. 102), iar în cadrul procesului educațional școlar și extrașcolar, aceasta s-a manifestat cu rezultate deosebite (f.d. 103-106), or, acest fapt reprezintă o nuanță extrem de importantă la examinarea/reexaminarea cererii de azil a apelantei.

Prin urmare, această împrejurare de fapt, de asemenea justifică reexaminarea cererii de azil întrucât reflectă problema integrării efective a copilului în mediul educațional și social din Republica Moldova, fiind relevant pentru aprecierea interesului superior al minorului și, implicit, al apelantei.

În lumina celor relatate supra, Colegiul concluzionează asupra admiterii apelului declarat de avocatul Popovici Augustin în interesele lui ***** *****, casării hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025 și emiterea unei noi hotărâri privind admiterea parțială a acțiunii și anularea deciziei Inspectoratului General pentru Migrațiune, cu obligarea reexaminării cererea de azil depusă de ***** *****.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de avocatul Procopovici Augustin în numele lui ***** *****.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 ianuarie 2025 și se emite o nouă decizie, prin care:

Se admite parțial acțiunea înaintată de ***** *****împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Se anulează decizia Inspectoratului General pentru Migrație nr. 23/21/DAI din 09 aprilie 2021 și se obligă Inspectoratul General pentru Migrație să reexamineze cererea de azil depusă de ***** *****.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei